

Brocki, Zygmunt

"Śpiewy słowiańskie pod strzechą wiejską zebrane", Zorian Dołęga-Chodakowski, Warszawa 1973 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 19/3, 593

1974

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

przedstawione są na s. 13—23. W innym rozdziale części I książki przedstawione są slawistyczne czasopisma naukowe i serie wydawnicze do 1945 r. (s. 56—61). Pierwszym takim czasopismem jest „Archiv für slavische Philologie”, założone w 1875 r. przez ówczesnego kierownika katedry w Berlinie, Chorwata z pochodzenia, V. Jagicia. Czasopismo to wychodzi do dzisiaj¹.

Pierwszy rozdział części II zajmuje się slawistyką jako nauką na tle prądów ideowych i politycznych oraz postaw społeczeństwa niemieckiego wobec Słowiańszczyzny (okres do 1945 r.: s. 69—78). Programy badań slawistycznych do 1945 r. omówione są na s. 109—122².

Zygmunt Brocki

Mały słownik kultury dawnych Słowian. Red. Lech Leciejewicz. Warszawa 1972. Wiedza Powszechna ss. 674, ilustr.

Encyklopedyczne to wydawnictwo po części hasłowej zawiera 15 obszernych artykułów syntetycznych; ostatnim z nich jest praca Andrzeja Wędzkiego *Rys dziejów badań nad historią dawnych Słowian*, s. 642—654. Rys ten doprowadzony jest do 1970 r., w którym odbył się II Międzynarodowy Kongres Archeologii Słowiańskiej w Berlinie.

Z. Br.

Zorian Dołęga-Chodałowski: *Spiewy słowiańskie pod strzechą wiejską zebrane.* Warszawa 1973 Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza ss. 305, ilustr.

Ten w ładnej szacie graficznej wydany tom zasługuje na odnotowanie w „Kwartalniku Historii Nauki i Techniki” ze względu na *Wstęp* pióra Juliana Maślanka (s. 9—44), przynoszący m.in. biografię pioniera folklorystyki słowiańskiej, jakim był Chodałowski. Pisano już o nim wiele, bibliografia prac wyłącznie jemu poświęconych liczy około 50 pozycji, mimo to nie było dotąd zadowalającej jego biografii, brakowało bowiem ciągle dostatecznych materiałów. Obecnie materiały takie się znalazły, biografia, którą skreślił teraz J. Maślanka na s. 9—22 wymienionego tomu jest więc kompletniejsza. Na s. 22—33 J. Maślanka omawia Chodałowskiego teorię folkloru.

Z. Br.

Roman Puchniarski: *Mikołaj Kopernik w filatelistyce.* Warszawa 1973 „Prasa-Książka-Ruch” — Agencja Wydawnicza ss. 54, ilustr.

Wprawdzie wymienione wydawnictwo przeznaczone jest dla filatelistów (na okładce jest podtytuł: *Problemy teoretyczne. Wskazówki praktyczne. Informacje*

¹ Por. *Archiv für slavische Philologie. Gesamtinhalts-verzeichnis*, bearb. K. Günther, Berlin 1962.

² Na s. 24 T. S. Wróblewski podaje, że katedrą slawistyki Uniwersytetu Karola Marksa w Lipsku kieruje prof. dr Rudolf Fischer. W rzeczywistości uczony ten, wybitny znawca słowiańskiego nazewnictwa na terenie Niemiec, zmarł półtora roku przed oddaniem tej książki do składania (ur. 1910, zm. 2 VIII-1971; zob. nekrolog w polskim czasopiśmie „Onomastica” R. 18: 1973 s. 353—355). Druga uwaga: niem. *Forschungsinstitut für Indogermanistik* autor tłumaczy jako „instytut indogermanistyczny” (s. 20), zamiast — *indoeuropeistyczny*, albo: *języków indoeuropejskich* (por. niem. *indogermanische Sprachen* = pol. *języki indoeuropejskie*, ros. *indojeuropejskije jazyki*, ang. *Indo-European languages*).